

لایحه آزادی‌های آکادمیک

دانشگاه بین المللی المصطفی – افغانستان

مقدمه

آزادی آکادمیک بدین معناست که اعضای جامعه علمی به صورت فردی یا جمعی در پیگیری، توسعه و انتقال دانش، به طرق مختلف آزاد باشند. بدین ترتیب «آزادی علمی»، «ارزشی بنیادی» در مأموریت دانشگاه تلقی شده و از مهم‌ترین الزامات ساختاری – کارکردی «جامعه‌ی علمی» به حساب می‌آید. در پرتو آزادی آکادمیک اعضای جامعه علمی از قبیل هیأت علمی آموزشی، پژوهشی و دانشجویان، در فعالیت و کنش‌های علمی خود، مستقل بوده و هیچ گونه فشار و سلطه‌ای از جانب عقاید و سازمان‌های سیاسی، مسلکی و مذهبی بر آنها تحمیل نشود. ازاین رو آزادی آکادمیک نقش اساسی و محوری در تولید دانش و توسعه مرزهای دانش بشری دارد. کشورما برای رهایی از فقر معرفتی و توسعه همه جانبه نیازمند نهادینه سازی آزادی آکادمیک در نهادهای علمی و تحقیقاتی است تا بستر مناسب را برای رشد و بالندگی علمی را فراهم نموده و شالوده‌ای هم-پذیری مبتنی بر درک مشترک از شرایط اجتماعی و سیاسی و فرهنگی را تقویت و استحکام ببخشد.

ماده ۱: تعریف آزادی آکادمیک

آزادی معلمان، استادان، دانشجویان و موسسات علمی است که بدون هیچ گونه دخالت ناروا یا غیر منطقی، در کل فعالیت های مربوط به تولید دانش از قبیل انتخاب موضوع تحقیق، تعیین آنچه که باید در کلاس درس ارائه شود، ارائه یافته های تحقیق به همکاران و انتشار یافته های پژوهشی، درگیر شوند.

ماده ۲: اهداف

۱. رشد و ارتقای تولید دانش در دانشگاه؛
۲. نهادینه سازی تحقیقات دانش بنیاد؛
۳. حمایت از خلاقیت-ها و دست آوردهای علمی استادان و معلمان؛
۴. تقویت بنیه علمی و قدرت استدلال علمی دانشجویان؛
۵. تقویت فرهنگ دیگر پذیری علمی؛

ماده ۳: ابعاد آزادی آکادمیک

۱. آزادی تحقیق و انتشار یافته های آن؛
۲. آزادی بیان و ابراز عقیده در صنف درس؛
۳. آزادی بیان داخل دانشگاه؛
۴. آزادی بیان خارج دانشگاه؛

ماده ۴: مصادیق آزادی آکادمیک برای اساتید

۱. آزادی در انتخاب روش تدریس؛
۲. آزادی در انتخاب منابع درسی؛
۳. آزادی در انتخاب موضوع درسی؛

۴. آزادی اعطای نمره، کسر کردن و یا اضافه کردن نمره؛

۵. آزادی در نحوه تربیت شاگرد؛

۶. آزادی در قبول یا رد محصل؛

۷. آزادی در پاسخگویی یا عدم پاسخگویی به سوالات محصل؛

۸. آزادی در انتخاب موضوع پژوهشی؛

۹. آزادی در فعالیت تحقیقی؛

۱۰. آزادی در نقد و بررسی علمی نظریات دانشمندان علمی یا دینی یا سیاسی؛

۱۱. آزادی در نقد قوانین حاکم بر جامعه؛

۱۲. آزادی در نقد شخصیت های علمی و سیاسی و...

۱۳. آزادی در اعلام نتایج تحقیق؛

۱۴. آزادی در انتشار کتاب و مقالات علمی؛

ماده ۵: آزادی آکادمیک برای دانشجویان

۱. آزادی در پرسش و پاسخ؛

۲. آزادی در بیان نتایج بدست آمده از تحقیق؛

۳. آزادی انتقاد از عملکرد اساتید و مسئولین مدیریتی و اجرایی دانشگاه؛

۴. آزادی در نقد وانتقاد از قوانین و مقررات دانشگاه؛

۵. آزادی در استفاده از فرصت های دانشگاه جهت رشد بیشتر مانند مسابقات؛

۶. آزادی در استفاده از ابزار و وسایل دانشگاه که برای دانشجویان تهیه شده است؛

۷. آزادی در استفاده از امکانات علمی، تحقیقی، رفاهی و تفریحی دانشگاه بصورت مساوی؛

ماده ۶: آزادی آکادمیک برای دانشگاه

۱. آزادی در وضع قوانین و مقررات ویژه برای اساتید، مدیران، کارمندان و دانشجویان؛
۲. آزادی در اجرای قوانین و پیگیری نسبت به تخلفات از قوانین و مقررات؛
۳. آزادی در انتخاب سیاست های آموزشی و پژوهی و تربیتی دانشگاه؛
۴. آزادی در تدوین پلان های استراتژیک و عملیاتی و اجرایی ساختن آن؛
۵. آزادی در انتخاب استاد و دانشجو؛
۶. آزادی در استخدام کارمندان؛
۷. آزادی در برقراری روابط علمی با سایر نهادهای داخلی و خارجی؛